

SLOVENSKÁ INŠPEKCIA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

Grösslingová 5, 81109 Bratislava

Číslo spisu

10733/26/2021-47758/2021

Bratislava

13. 12. 2021

ROZHODNUTIE

Popis konania / Účastníci konania

Slovenská inšpekcia životného prostredia – ústredie, ako príslušný orgán podľa ustanovení § 9 a § 10 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, rozhodujúc o odvolaní SLOVENSKEHO VODOHOSPODÁRSKEHO PODNIKU, š.p., Radničné námestie 8, 969 55 Banská Štiavnica, IČO: 36022047, proti rozhodnutiu Slovenskej inšpekcie životného prostredia – Inšpektorátu životného prostredia Bratislava č. 8391100821/8710-36845 zo dňa 01.10.2021 podľa ustanovení § 58 a § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov a ustanovení § 7 a § 9 zákona č. 150/2019 Z. z. o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia invázných nepôvodných druhov a o zmene a doplnení niektorých zákonov vydáva toto rozhodnutie

Výrok

Slovenská inšpekcia životného prostredia – ústredie odvolanie účastníka konania, ktorým je SLOVENSKEHO VODOHOSPODÁRSKY PODNIK, š.p., Radničné námestie 8, 969 55 Banská Štiavnica, IČO: 36022047 zo dňa 07.10.2021 ZAMIETA a rozhodnutie Slovenskej inšpekcie životného prostredia, Inšpektorátu životného prostredia Bratislava, číslo: 8391100821/8710-36845 zo dňa 01.10.2021, ktorým bola uložená pokuta vo výške 500 (slovom päťsto) eur podľa ustanovenia § 21 ods. 1 písm. b) zákona č. 150/2019 Z. z. o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia invázných nepôvodných druhov a o zmene a doplnení niektorých zákonov a ktorým bolo nariadené podľa ustanovenia § 21 ods. 8 v nadväznosti na § 16 ods. 15 zákona č. 150/2019 Z. z. o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia invázných nepôvodných druhov a o zmene a doplnení niektorých zákonov vykonať opatrenia na zabezpečenie plnenia povinnosti vyplývajúcej z § 3 ods. 2 zákona č. 150/2019 Z. z. o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia invázných nepôvodných druhov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, POTVRDZUJE.

Odôvodnenie

Slovenská inšpekcia životného prostredia – Inšpektorát životného prostredia Bratislava (ďalej len „prvostupňový správny orgán“), správny orgán príslušný pre toto správne konanie podľa ustanovení § 9 a § 10 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v spojitosti s ustanoveniami § 7 a § 9 zákona č. 150/2019 Z. z. o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia invázných nepôvodných druhov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len "zákon o invázných druhoch"), postupujúc podľa zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len "správny poriadok") uložil účastníkovi konania, ktorým je SLOVENSKEHO VODOHOSPODÁRSKY PODNIK, š.p., Radničné námestie 8, 969 55 Banská Štiavnica, IČO: 36022047, pokutu podľa ustanovenia § 21 ods. 1 písm. b) zákona o invázných druhoch vo výške 500 eur a nariadil podľa ustanovenia § 21 ods. 8 zákona o invázných druhoch v nadväznosti na § 16 ods. 15 zákona o invázných druhoch vykonať opatrenia na zabezpečenie plnenia povinnosti vyplývajúcej z § 3 ods. 2 zákona o invázných druhoch tým, že odstráni a bude pravidelne odstraňovať aj po vzídení nových jedincov invázu bylinu krídlatku (*Fallopia sachalinensis*) z parcely č. 4207/2, k. ú. Vajnory, z oboch strán koryta Račianskeho potoka a tiež bude odstraňovať všetky

invázne nepôvodné druhy uvedené v Prílohe č. 2 k Vyhláške Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 450/2019 Z. z. ktorou sa ustanovujú podmienky a spôsoby odstraňovania inváznych nepôvodných druhov (ďalej len „Vyhláška č. 450/2019 Z. z.“) zo všetkých pozemkov, ktoré má vo vlastníctve, správe alebo užívaní v územnej pôsobnosti Slovenskej inšpekcie životného prostredia, Inšpektorátu životného prostredia Bratislava, odboru inšpekcie biologickej bezpečnosti tak, aby sa zamedzilo ich šíreniu. Odstraňovanie inváznych nepôvodných druhov sa musí vykonávať podľa Vyhlášky č. 450/2019 Z. z..

Uloženie pokuty prvostupňový správny orgán odôvodnil tým, že považuje za preukázané, že účastník konania konal v rozpore s ustanovením § 3 ods. 2 zákona o inváznych druhoch, a to tým, že na parcele č. 4207/2 k. ú. Vajnory, na úseku cca 15 m, na jednej strane koryta Račianskeho potoka neodstraňoval invázny nepôvodný druh krídlatku (*Fallopia sachalinensis*), v počte 5 – 6 bylí.

Slovenská inšpekcia životného prostredia – ústredie, správny orgán príslušný na konanie v druhom stupni podľa ustanovenia § 10 ods. 5 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „odvolací orgán“) preskúmal napadnuté rozhodnutie v celom jeho rozsahu. Dôkladne boli preskúmané registratúrne záznamy zaradené v predložených spisoch č. 7105/2021 a 8710/2021. Preskúmané registratúrne záznamy patria medzi podklady rozhodnutia aj odvolacieho orgánu, v registratúrnom systéme správneho orgánu sú evidované pod registratúrnymi číslami:

18858/2021 - Podnet č. 246/2021 prijatý dňa 31.05.2021

19198/2021 - Žiadosť o zaslanie adresy podávateľovi podnetu (e-mail zo dňa 01.06.2021)

19199/2021 - Príprava

19568/2021 - Zápis v spise

19589/2021 - Fotodokumentácia zo dňa 03.06.2021

19658/2021- Vyjadrenie Magistrátu hlavného mesta SR Bratislavy/zverenie pozemkov do správy MČ Vajnory (e-mail zo dňa 04.06.2021)

19686/2021 - Oznámenie o výkone štátneho dozoru, MČ Vajnory (e-mail zo dňa 04.06.2021)

19709/2021 - Zverenie pozemkov Vajnory (e-mail od Magistrátu hlavného mesta SR Bratislavy zo dňa 04.06.2021)

20079/2021 - Poverenie na výkon štátneho dozoru, MČ Vajnory zo dňa 08.06.2021

20275/2021 - Fotodokumentácia zo dňa 08.06.2021

20284/2021 - Protokol č. 70/91 o zverení majetku hlavného mesta a s ním súvisiacich majetkových práv a záväzkov do správy MČ Bratislava-Vajnory

20291/2021 - Zoznam pozemkov zverených do správy MČ Vajnory

20717/2021 - Informácia MČ Vajnory pre SVP (e-mail zo dňa 09.06.2021)

21738/2021 - Oznámenie o skončení štátneho dozoru, MČ Vajnory (doručené dňa 21.06.2021)

21966/2021 - Oznámenie o začatí výkonu štátneho dozoru, Slovenský vodohospodársky podnik, š. p., (e-mail zo dňa 17.06.2021)

21970/2021- Potvrdenie termínu (e-mail zo dňa 18.06.2021)

21971/2021- Poverenie na výkon štátneho dozoru, Slovenský vodohospodársky podnik, š. p., zo dňa 21.06.2021

22185/2021 - Záznam o zistených skutočnostiach zo dňa 22.06.2021

22340/2021 - Odpoveď SPV -MČ Vajnory (odstránenie ID) (e-mail zo dňa 17.06.2021)

22618/2021 - Fotodokumentácia zo dňa 22.06.2021

24436/2021 - Protokol o vykonaní štátneho dozoru

24928/2021 - Oboznámenie sa s Protokolom o vykonaní štátneho dozoru RZ č. 24436/2021 (doručené dňa 08.07.2021)

26222/2021 - Vyjadrenie sa k Protokolu o vykonaní štátneho dozoru RZ č. 24436/2021 (doručené dňa 15.07.2021)

27031/2021 - Oznámenie o skončení štátneho dozoru, Slovenský vodohospodársky podnik, š.p. (doručené dňa 06.08.2021)

29192/2021 - Oznámenie o prešetrení podnetu (doručené dňa 06.08.2021)

31106/2021 - Oznámenie o začatí správneho konania o správnom delikte a o nariadení opatrení na nápravu (doručené dňa 23.08.2021)

33221/2021 - Vyjadrenie k začatiu správneho konania o správnom delikte a o nariadení opatrení na nápravu (doručené dňa 07.09.2021)

33425/2021 - Vyjadrenie k začatiu správneho konania o správnom delikte a o nariadení opatrení na nápravu - doplnenie (e-mail zo dňa 07.09.2021)

34267/2021 - Žiadosť o preukázanie splnomocnenia (e-mail zo dňa 10.09.2021)

34887/2021 - Stanovisko ŠOP č. CHKOPNaDL-BA185-02/2020 zo dňa 27.01.2021

34971/2021 - Oznámenie o začatí správneho konania o správnom delikte a o nariadení opatrení na nápravu - doplňujúce vyjadrenie v zmysle upozornenia SIŽP v rámci kompetencií určených v Obchodnom registri SR (doručené e-mailom dňa 21.09.2021)
35125/2021 - Oznámenie o začatí správneho konania o správnom delikte a o nariadení opatrení na nápravu - doplňujúce vyjadrenie v zmysle upozornenia SIŽP v rámci kompetencií určených v Obchodnom registri SR (doručené dňa 22.09.2021)
36845/2021 - Rozhodnutie č. 8391100821/8710-36845 (doručené dňa 04.10.2021)
38804/2021 - Odvolanie voči Rozhodnutiu č. 8391100821/8710-36845 (doručené dňa 14.10.2021)
42069/2021 - Predkladacia správa k odvolaniu (doručená dňa 10.11.2021)
42184/2021 - Upovedomenie účastníka konania (doručené dňa 12.11.2021)

A) základné údaje o preskúmanom konaní:

Inšpektorky odboru inšpekcie biologickej bezpečnosti Slovenskej inšpekcie životného prostredia, Inšpektorátu životného prostredia Bratislava (ďalej aj „Inšpekcia“), vykonali na základe podnetu štátny dozor zameraný na dodržiavanie ustanovení zákona o inváznych druhoch na parcelách, ktoré sú v správe účastníka konania. Výsledkom kontrolnej činnosti Inšpekcie je protokol o vykonaní štátneho dozoru č. 24436/2021 (ďalej len „protokol“), záver ktorého uvádza, že vykonaným štátnym dozorom bolo zistené porušenie zákona o inváznych druhoch. Výsledky kontrolnej činnosti, ktoré sú uvedené v protokole, boli podnetom pre začatie správneho konania prvostupňovým správnym orgánom. Za porušenie zákona o inváznych druhoch prvostupňový správny orgán v správnom konaní rozhodnutím č. 8391100821/8710-36845, uložil účastníkovi konania pokutu vo výške 500 eur a nariadil vykonať opatrenia na nápravu. Účastník konania sa voči tomuto rozhodnutiu v zákonnej lehote odvolal, pričom odvolanie má odkladný účinok. Prvostupňový správny orgán odvolanie účastníka konania v zákonnej lehote predložil so spisovým materiálom odvolaciemu orgánu a upovedomil o tom účastníka konania.

B) procesná stránka správneho konania a konania, ktoré mu predchádzalo:

I. Proces kontroly podľa ustanovenia § 16 zákona o inváznych druhoch:

Pri výkone štátneho dozoru Inšpekcia postupovala podľa ustanovenia § 16 zákona o inváznych druhoch. Tento postup Inšpekcie pri výkone štátneho dozoru je v súlade s kompetenciami Inšpekcie, ktoré sú upravené ustanoveniami § 9 a § 10 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Dňa 06.08.2021 bol štátny dozor skončený doručením oznámenia účastníkovi konania o skončení štátneho dozoru.

II. Proces správneho konania podľa správneho poriadku. Na tento postup odkazuje ustanovenie § 22 ods. 1 zákona o inváznych druhoch:

Dňa 23.08.2021 bolo účastníkovi konania doručené oznámenie o začatí správneho konania o správnom delikte a o uložení opatrení na nápravu. Prvostupňový správny orgán dal účastníkovi konania možnosť pred vydaním rozhodnutia oboznámiť sa s podkladmi pre vydanie rozhodnutia nahliadnutím do administratívneho spisu, ako aj možnosť písomne sa vyjadriť k podkladom rozhodnutia a k spôsobu ich zistenia, prípadne navrhnúť ich doplnenie, resp. predložiť ďalšie dôkazové materiály, ktoré by mohli objasniť zistenie skutkovej podstaty veci.

Dňa 07.09.2021 bolo prvostupňovému správne orgánu doručené k tomuto oznámeniu vyjadrenie účastníka konania a dňa 22.09.2021 doplňujúce vyjadrenie účastníka konania.

Dňa 04.10.2021 bolo účastníkovi konania doručené rozhodnutie o uložení pokuty.

Dňa 14.10.2021 bolo prvostupňovému správne orgánu doručené odvolanie účastníka konania.

Dňa 10.11.2021 prvostupňový správny orgán vec predložil odvolaciemu orgánu a dňa 12.10.2021 prvostupňový správny orgán doručil účastníkovi konania upovedomenie o tom, že jeho odvolanie bolo predložené odvolaciemu orgánu.

Odvolací orgán k procesnej stránke správneho konania a konania ktoré mu predchádzalo uvádza:

Prvostupňový správny orgán v napadnutom správnom konaní aj v konaní, ktoré predchádzalo tomuto správne konaniu postupoval zákonným spôsobom.

C) vecná stránka správneho konania a konania, ktoré mu predchádzalo:

Inšpekcia vykonala štátny dozor na parcelách č. 4203/2, k. ú. Vajnory a č. 4207/2, k. ú. Vajnory, ktoré má v správe účastník konania, zameraný na dodržiavanie ustanovení zákona o inváziách druhov a Vyhlášky č. 450/2019 Z. z..

Štátny dozor bol vykonaný na základe podnetu, ktorý upozorňoval na výskyt invázneho druhu krídlatky pri hrádzi Račianskeho potoka. Vykonaným štátnym dozorom, ktorý zahŕňal aj vizuálnu obhliadku parcel č. 4203/2, k. ú. Vajnory a č. 4207/2, k. ú. Vajnory, Inšpekcia zistila, že účastník konania konal v rozpore s § 3 ods. 2 zákona o inváziách druhov tým, že neodstraňoval krídlatku na parcele č. 4207/2 k. ú. Vajnory, na úseku cca 15 m, na jednej strane koryta Račianskeho potoka, v počte 5 – 6 bylí.

Ku zisteniam štátneho dozoru zamestnanec účastníka konania, poverený riadením Správy vnútorných vôd Šamorín písomne uviedol, že

- tak ako aj pri terénnej obhliadke, tak aj teraz konštatuje, že na základe dlhodobej dohody medzi správcom toku a ŠOP SR účastník konania realizuje jednostrannú údržbu koryta a druhá strana koryta sa ponecháva ako regionálny biokoridor,

- v mapách ŠOP SR je väčšina potokov v k.ú. Rača a Vajnory zakreslených ako regionálne biokoridory a nie je na nich možná obojstranná údržba kosením. Do týchto regionálnych biokoridorov účastník konania nezasahuje.

Inšpekcia sa ku listu vyjadrila v Oznámení o skončení štátneho dozoru kde uviedla, že ku zisteniam štátneho dozoru neboli kontrolovanou osobou podané také námietky, ktoré by preukazovali nesprávnosť zistení štátneho dozoru a kontrolovaná osoba je ako správca pozemku povinná za podmienok a spôsobom, ktoré ustanoví ministerstvo vykonávacím predpisom, odstraňovať zo svojho pozemku invázne nepôvodné druhy uvedené v národnom zozname alebo v zozname Európskej únie a starať sa o pozemok tak, aby sa zamedzilo ich šíreniu.

V nadväzujúcom správnom konaní sa zamestnanec účastníka konania, poverený riadením Správy vnútorných vôd Šamorín, písomne vyjadril k podkladom rozhodnutia listom, ku ktorému priložil 6 fotografií, na ktorých je viditeľné, že krídlatka bola odstránená aj na ľavej strane koryta Račianskeho potoka.

V tomto písomnom vyjadrení sa opätovne uvádza, že

- na základe dlhodobej dohody medzi správcom toku a ŠOP SR účastník konania realizuje jednostrannú údržbu koryta a druhá strana koryta sa ponecháva ako regionálny biokoridor,

- v mapách ŠOP SR je väčšina potokov v k.ú. Rača a Vajnory zakreslených ako regionálne biokoridory a nie je na nich možná obojstranná údržba kosením. Do týchto regionálnych biokoridorov účastník konania nezasahuje,

- na prelome mesiacov august-september sa zrealizovala ďalšia kosba, ale len tých plôch, kde sa nachádza predmetná invázna rastlina a boli odstránené aj rastliny z biokoridoru na ľavom brehu (viď. fotodokumentácia).

Po upozornení účastníka konania prvostupňovým správnym orgánom na vymedzenie kompetencií v Obchodnom registri SR, doručil prvostupňovému správnomu orgánu doplňujúce vyjadrenie riaditeľ Odštepného závodu Bratislava (ďalej len ako „OZ BA“) v ktorom pán riaditeľ uviedol:

„Dňa 22.06.2021 bola na základe mailovej komunikácie zrealizovaná terénna obhliadka predmetných pozemkov vo vlastníctve Hlavného mesta SR Bratislavy, zverených do správy Mestskej časti Bratislava – Vajnory za účasti zástupcov našej organizácie a SIŽP. Na predmetných pozemkoch už SIŽP vykonala terénnu obhliadku so zástupcom MČ BA - Vajnory (dňa 08.06.2021), na ktorej bolo konštatované, že kontrolovaná časť pozemkov je udržiavaná našou organizáciou, nakoľko tvoria koryto a pobrežný pozemok Račianskeho potoka cca v r.km 1,85 – 2,40. Na predmetnej terénnej obhliadke bolo zistené, že celý pravý breh koryta je pravidelne kosený a aj v čase obhliadky bol pokosený, na tomto brehu sa v kontrolovanom úseku nenachádza ani jedna byl inváznej krídlatky (*Fallopia sachalinensis*). Nájdené boli tri ohniská podľa suchých častí rastlín. Na ľavom brehu boli zaznamenané v úseku cca 15 m približne 5-6 kusov inváznej rastliny. Tak ako aj pri terénnej obhliadke, aj vo vyjadrení k protokolu, tak aj teraz SVP, š.p., OZ BA konštatuje, že na základe dlhodobej dohody medzi správcom toku a ŠOP SR realizujeme jednostrannú údržbu koryta a druhá strana koryta sa ponecháva ako regionálny biokoridor. V mapách ŠOP SR je totiž väčšina potokov v k.ú. Rača a Vajnory zakreslených ako regionálne biokoridory a nie je na nich možná obojstranná údržba kosením. Do týchto regionálnych biokoridorov naša organizácia nezasahuje. Na prelome mesiacov august - september sa zrealizovala ďalšia kosba, ale len tých plôch, kde sa nachádza predmetná invázna rastlina a boli odstránené aj rastliny rastúce na ľavom brehu - z biokoridoru (viď. fotodokumentácia).

SVP, š.p. OZ BA a jeho organizačná zložka - Správa vnútorných vôd Šamorín konštatuje, že nie len predmetné pozemky, ale celé koryto Račianskeho potoka udržiava. Údržbu vykonáva podľa ich personálnych, technických a finančných možností a to minimálne 2x ročne. Do úsekov ponechaných ako regionálne biokoridory zasahujú len v nevyhnutných prípadoch, po odsúhlasení zo strany ŠOP SR. Na väčšine tokov a vodných stavbách v správe ich

organizácie sa vykonávajú 2 (dve) kosby ročne, pre udržanie trávnatého porastu vrátane likvidácie invázných a nepôvodných druhov rastlín.

Na základe hore uvedeného si nie sú vedomí porušenia § 3 ods. 2 zákona č. 150/2019 Z.z. nakoľko predmetné pozemky udržiavajú kosením a pri súčasnej finančnej a personálnej situácii SVP, š.p., ako rezortnej organizácie MŽP SR, nie je možné zabezpečiť lepšiu starostlivosť o zverený majetok štátu.

Zároveň upozorňujú na obdobnú problematiku výskytu nežiaducich rastlín pri všetkých líniových stavbách (železnice, cesty, produktovody, elektrické vedenia...), kde nie je možný výkon ich správy tak aby bolo v plnej miere zamedzené šírenie alebo existencia invázných rastlín. Z uvedeného vyplýva že bez zmeny legislatívy alebo zmeny prístupu štátu k svojim správcom nie je možné reálne riešiť túto problematiku.

S týmto doplňujúcim vyjadrením sa prvostupňový správny orgán v odôvodnení prvostupňového rozhodnutia vysporiadal nasledovne:

„Z vyjadrenia ŠOP SR vo veci výrubu a orezu krovitého a náletového porastu na tokoch v k. ú. Rača a k. ú. Vajnory č. CHKOPNaDL-BA185-02-/2020 zo dňa 27.01.2021 nevyplýva zákaz odstraňovania invázných nepôvodných druhov. Kontrolovaná osoba ako vlastník, správca alebo užívateľ pozemku je povinná za podmienok a spôsobom, ktoré ustanoví ministerstvo vykonávacím predpisom, odstraňovať zo všetkých svojich pozemkov invázne nepôvodné druhy uvedené v národnom zozname alebo v zozname Európskej únie a starať sa o pozemky tak, aby sa zamedzilo ich šíreniu.“

Účastník konania sa s odôvodnením prvostupňového správneho orgánu nestotožnil a v súlade s § 53 a § 54 zákona č. 71/1967 o správnom konaní sa odvolal voči prvostupňovému rozhodnutiu, a to konkrétne voči udeleniu finančnej pokuty vo výške 500,- eur, ktorú mu ako účastníkovi konania uložil prvostupňový správny orgán podľa ustanovenia § 21, ods. 1, písm. b) zákona o invázných druhoch a taktiež voči uloženej povinnosti pravidelne odstraňovať invázne nepôvodné druhy z oboch strán koryta Račianskeho potoka.

Ako dôvod odvolania účastník konania uvádza nasledovné, z hľadiska odvolacieho orgánu podstatné, údaje:

- Účastník konania v súlade s ustanoveniami § 48 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách udržiava časť predmetných pozemkov parc. č. 4203/2 a 4207/2, k.ú. Vajnory, tvoriacich koryto a pobrežný pozemok Račianskeho potoka v šírke 5 m od brehovej čiary, ktoré boli predmetom štátneho dozoru. Údržba je vykonávaná podľa personálnych, technických a finančných možností podniku a to minimálne 2x ročne. Na základe dlhodobej dohody medzi správcou toku a ŠOP SR sa v danom úseku realizuje len jednostranná údržba koryta a pobrežného pozemku (pravý breh), nakoľko vodný tok spolu s brehovými porastami predstavuje biokoridory regionálneho, alebo miestneho významu. Podľa tejto dohody do týchto biokoridorov účastník konania nezasahuje. Túto skutočnosť opakovane uviedol účastník konania aj vo svojich vyjadreniach k Protokolu, k Oznameniu o začatí správneho konania ako aj v súvisiacom doplňujúcom vyjadrení.

- Na základe týchto zistených skutočností pri výkone štátneho dozoru účastník konania na prelome mesiacov august - september zrealizoval odstránenie identifikovaného invázneho druhu krídlatky rastúcej aj na ľavom (neudržiavanom) brehu z biokoridoru. O zjednanej náprave následne informoval kontrolný orgán.

- Účastník konania má zato, že Vyjadrenie ŠOP SR v tom zmysle, že úseky, kde sa nachádzajú biokoridory regionálneho, alebo miestneho významu musia ostať bez zásahu, z tohto dôvodu je odstraňovanie invázných rastlín v týchto miestach kosením neprípustné a preto je v týchto úsekoch realizovaná len jednostranná údržba koryta a pobrežného pozemku.

- Taktiež poukazuje na skutočnosť, že prvostupňový správny orgán vyrúbil pokutu bez zohľadnenia možnosti odstránenia inváznej rastliny krídlatka (*Fallopia sachalinensis*) chemickým spôsobom, ktorý je možné vykonávať len v mimovegetačnom období, pričom podľa účastníka konania, vzhľadom na jeho technické a personálne možnosti a rozsah povodia, ktoré má v správe, by bol v tomto prípade (po konzultácii so ŠOP SR) jediným reálnym spôsobom odstraňovania invázných rastlín chemický spôsob, ktorý je však aj podľa popisu v odôvodnení rozhodnutia možné realizovať v mimovegetačnom období - na jeseň, do príchodu mrazov. Tento spôsob teda nebolo možné realizovať v období výkonu štátneho dozoru - vo vegetačnom období jún 2021.

- Účastník konania má za to, že prvostupňový správny orgán mal pri rozhodovaní o uložení finančnej pokuty a uložení povinnosti pravidelne odstraňovať invázne nepôvodné druhy z oboch strán koryta Račianskeho potoka na predmetných parcelách zohľadniť skutočnosť, že správca toku v zmysle dohody so ŠOP SR realizuje v tomto úseku len jednostrannú údržbu koryta a pobrežného pozemku (pravostrannú), nakoľko vodné toky spolu s brehovými porastami predstavujú biokoridory regionálneho, alebo miestneho významu.

- Účastník konania taktiež nesúhlasí s tým, že sa prvostupňový správny orgán pri rozhodovaní opieral o vyjadrenie ŠOP SR č. HKOPNaDL-BA185-02-/2020 zo dňa 27.01.2021, ktoré podľa jeho názoru nesúvisí s predmetom konania vo veci porušenia zákona o invázných druhoch.

- Zároveň poukazuje aj na skutočnosť, že podľa § 3, ods. 7) zákona o inváznych druhoch invázne nepôvodné druhy rastlín môže odstraňovať aj ŠOP SR alebo ňou poverená osoba. Tento fakt podľa účastníka konania prvostupňový správny orgán pri rozhodovaní nebral vôbec do úvahy, a to aj napriek už viackrát uvádzaným skutočnostiam týkajúcich sa obmedzení zo strany ŠOP SR, ktoré účastník konania pri výkone správy plne rešpektuje.
- Účastník konania uvádza, že vykonáva pravidelnú údržbu tokov a pobrežných pozemkov v súlade so zákonom č. 364/2004 Z.z. o vodách a zákonom č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami, a to nielen na predmetných pozemkoch parcelách č. 4203/2 a 4207/2, k.ú. Vajnory, ktoré boli predmetom štátneho dozoru, ale v celom povodí. Údržbu vykonáva podľa jeho personálnych, technických a finančných možností a to minimálne 2x ročne, pre udržanie trávnatého porastu, vrátane likvidácie inváznych a nepôvodných druhov rastlín.
- Podľa účastníka konania pri súčasnej finančnej a personálnej situácii nie je možné zabezpečiť lepšiu starostlivosť o zverený majetok štátu.
- Zároveň upozorňuje na obdobnú problematiku výskytu nežiaducich rastlín pri všetkých líniových stavbách (železnice, cesty, produktovody, elektrické vedenia...), kde nie je možný výkon ich správy tak, aby bolo v plnej miere zamedzené šírenie alebo existencia inváznych rastlín.
- Podľa účastníka konania z uvedeného vyplýva, že bez zmeny legislatívy alebo zmeny prístupu štátu k svojim správcom nie je možné reálne riešiť túto problematiku.
- Na základe uvedeného si účastník konania nie je vedomý porušenia § 3 ods. 2 zákona o inváznych druhoch a odvoláva sa voči prvostupňovému rozhodnutiu a to konkrétne voči udeleniu finančnej pokuty vo výške 500,- eur, ktorá mu bola uložená prvostupňovým správnym orgánom podľa ustanovenia § 21, ods. 1, písm. b) zákona o inváznych druhoch. a taktiež voči uloženej povinnosti pravidelne odstraňovať invázne nepôvodné druhy z oboch strán koryta Račianskeho potoka, a to aj v úsekoch, kde vodné toky spolu s brehovými porastami predstavujú biokoridory regionálneho, alebo miestneho významu.

Odvolací orgán k odvolaniu účastníka konania uvádza:

Dlhodobú dohodu medzi správcou toku a ŠOP SR, na základe ktorej sa v danom úseku realizuje len jednostranná údržba koryta a pobrežného pozemku (pravý breh), nakoľko vodný tok spolu s brehovými porastami predstavuje biokoridory regionálneho, alebo miestneho významu účastník konania prvostupňovému správnemu orgánu nepredložil, odvolací orgán takú dohodu v rezortných informačných systémoch nenašiel a ŠOP SR prvostupňovému správnemu orgánu pri jeho zisťovaní obsahu tejto dohody doručila vyjadrenie č. CHKOPNaDL-BA185-02-/2020 zo dňa 27.01.2021, z ktorého nevyplýva, že účastník konania nemá v biokoridore odstraňovať invázne druhy. A z tohto vyjadrenia nevyplýva ani skutočnosť, že jediným reálnym spôsobom odstraňovania inváznych rastlín je chemický spôsob. V každom prípade však platí, že keď má účastník konania dlhodobú dohodu so ŠOP SR, je potrebné túto dohodu prehodnotiť vzhľadom na nový zákon o inváznych druhoch, ktorý nadobudol účinnosť v roku 2019. Požiadavky na ochranu prírody sa neustále zvyšujú a regulačné opatrenia sa primerane tomu sprísňujú. Účastník konania je štátnym podnikom, ktorý je aj v zmysle ustanovenia § 11 ods. 1 zákona č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku v znení neskorších predpisov povinný pri svojej hospodárskej a sociálnej činnosti čo najúčinnejšie chrániť životné a prírodné prostredie pred škodlivými vplyvmi, ktoré jeho činnosť vyvoláva. Zvlášť správa vodných tokov patrí medzi prioritné oblasti v regulácii inváznych druhov, keďže vodné toky patria medzi prienikové cesty šírenia inváznych nepôvodných druhov. Podľa súčasných poznatkov je najúčinnejším a súčasne najlacnejším spôsobom ochrany prírodného prostredia okolia vodných tokov pred inváznymi nepôvodnými rastlinami proaktívny prístup vo výsadbe a podpore rôznorodého pôvodného brehového porastu. ŠOP SR je kompetentná pre určenie postupov, ktorými toto môže zabezpečiť účastník konania na pozemkoch, ktoré spravuje.

Ku zmieňovanému chemickému odstraňovaniu odvolací orgán dôrazne upozorňuje, že musí byť uskutočnený v súlade s Vyhláškou č. 450/2019 Z. z., ktorá uvádza, že použitý herbicíd musí byť zvolený tak, že nespôsobí úhyn vodných organizmov v okolí jeho aplikácie. Podmienky a spôsoby odstraňovania inváznych nepôvodných druhov rastlín vzbudzujúcich obavy Európskej únie a inváznych nepôvodných druhov rastlín vzbudzujúcich obavy Slovenskej republiky sú podľa ustanovenia § 2 ods. 1 Vyhlášky č. 450/2019 Z. z. uvedené v jej prílohe č. 2. Odvolací orgán upozorňuje, že v návode na použitie mnohých herbicídov je uvedené upozornenie cit.: „Dbajte o to, aby sa prípravok v žiadnom prípade nedostal do tečúcich a stojatých vôd vo voľnej prírode!“ Súčasne odvolací orgán upozorňuje, že účinná látka viacerých herbicídov je aj glyfosát, prípadne izopropylaminová soľ glyfosátu, ktorej klasifikácia je:

Chronická nebezpečnosť pre vodné prostredie - Kategória 2
H411 Toxický pre vodné organizmy s dlhotrvajúcimi účinkami
N - nebezpečný pre životné prostredie

R51/53 Toxický pre vodné organizmy, môže spôsobiť dlhotrvajúce nepriaznivé účinky vo vodnom prostredí. Na karte bezpečnostných údajov herbicídov, v časti „Ekologické informácie“ sú uvedené konkrétne údaje o toxicite pre vodné prostredie, ryby, bezstavovce, riasy, vodné rastliny aj vtáctvo, napr. akútna toxicita pre pstruha aj pre kapra je pri izopropylaminovej soli glyfosátu 96 hodín, pre kačicu divú je toxicita 5 dní. Pri vodných tokoch sa nesmú tieto herbicídy používať ani v mimovegetačnom období.

Prvostupňový správny orgán sa pri rozhodovaní opieral o vyjadrenie ŠOP SR č. CHKOPNaDL-BA185-02-/2020 zo dňa 27.01.2021, pretože ŠOP SR mu toto svoje vyjadrenie doručila a ŠOP SR je aj podľa zákona o inváziách druhov kompetentná vypracúvať odborné stanoviská, analýzy a podklady pre rozhodovaciu činnosť a inú činnosť orgánov štátnej správy v oblasti prevencie a manažmentu introdukcie a šírenia invázií nepôvodných druhov, aj vykonávať metodicko-poradenskú činnosť.

Účastník konania správne uvádza, že invázne nepôvodné druhy rastlín uvedené v národnom zozname alebo v zozname Európskej únie môže odstraňovať aj ŠOP SR alebo ňou poverená osoba, to však neznamená, že ŠOP SR má povinnosť odstraňovať invázne nepôvodné druhy za tých, ktorým túto povinnosť ukladá zákon o inváziách druhov. ŠOP SR nemôže odstraňovať na vlastné náklady invázne nepôvodné druhy na pozemkoch, ktoré štát zveril do správy účastníkovi konania, pretože pre ŠOP SR by to boli neoprávnené výdavky.

Naopak, účastník konania oprávnené vynaloží prostriedky, ak ich vynaloží na plnenie povinnosti pravidelne odstraňovať všetky invázne nepôvodné druhy uvedené v Prílohe č. 2 k Vyhláske č. 450/2019 Z. z. zo všetkých pozemkov, ktoré má vo vlastníctve, správe alebo užívaní. Navyše, ako aj sám uvádza, je rezortnou organizáciou MŽP SR a preto má prioritnú motiváciu vymedziť/žiadať primerané prostriedky v rozpočte na plnenie zákonných povinností v oblasti životného prostredia. Vráťane uloženej povinnosti pravidelne odstraňovať invázne nepôvodné druhy z oboch strán koryta Račianskeho potoka, zvlášť citlivo v úsekoch, kde vodné toky spolu s brehovými porastami predstavujú biokoridory regionálneho, alebo miestneho významu. Pretože invázne druhy majú potenciál tieto biokoridory zničiť.

Účastník konania správne upozorňuje na obdobnú problematiku výskytu nežiaducich rastlín pri všetkých líniových stavbách (železnice, cesty, produktovody, elektrické vedenia...). Inšpekcia má povinnosť zákon presadiť a zvlášť dôsledne práve na uvedených priekopových cestách, medzi ktoré patria aj vodné toky.

Po dôkladnom preskúmaní všetkých podkladových materiálov, ktoré sú súčasťou predložených administratívnych spisov, odvolací orgán konštatuje, že účastník konania nevyvrátil a ani nespochybnil štátnym dozorom zistené porušenie zákona o inváziách druhov. Naopak, vo svojom odvolaní uvádza skutočnosti, ktorými potvrdzuje zistenia Inšpekcie a jej záver, že účastník konania si neplnil povinnosť odstraňovania invázií nepôvodných druhov spôsobom, ktorý ustanovuje všeobecne záväzný predpis.

Tým, že účastník konania nepostupoval pri odstraňovaní invázií nepôvodných druhov v súlade so zákonom o inváziách druhov naplnil znaky skutkovej podstaty iného správneho deliktu podľa ustanovenia § 21 ods. 1 písm. b) zákona o inváziách druhov. Podľa ustanovenia § 21 ods. 3 zákona o inváziách druhov za iný správny delikt podľa odseku 1 písm. b) správny orgán môže uložiť pokutu do 15 000 eur. Odvolací orgán konštatuje, že prvostupňový správny orgán určil výšku pokuty za zistené porušenie zákona o inváziách druhov v celkovej výške 500 eur zo zákonom stanoveného rozpätia pri jeho dolnej hranici, pričom jej výšku náležite a dostatočne odôvodnil. Prvostupňový správny orgán pri ukladaní pokuty prihliadal najmä na závažnosť, rozsah a čas trvania protiprávneho konania. Vzhľadom na to, ako rýchlo sa invázny druh krídlatka rozmnožuje, ak by sa na danom mieste nachádzal viac rokov, nepochybne by nebol rozrastený iba na úseku cca 15 metrov a údržbou druhého brehu potoka účastník konania zabránil jeho rozšíreniu týmto smerom. Zároveň vzal do úvahy skutočnosť, že účastník konania podnikol kroky smerujúce k tomu, aby sa v budúcnosti kontrolou zistený nedostatok už neopakoval a to tým, že pristúpil k odstráneniu identifikovaného invázneho druhu krídlatky a prihliadol aj na to, že účastník konania počas výkonu štátneho dozoru poskytol potrebnú súčinnosť.

Odvolací orgán za priťažujúcu okolnosť, ktorú prvostupňový správny orgán vo svojej úvahe o výške pokuty nezohľadnil, považuje skutočnosť, že účastník konania je štátnym podnikom, ktorý je aj v zmysle § 11 ods. 1 zákona č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku v znení neskorších predpisov povinný pri svojej hospodárskej a sociálnej činnosti čo najúčinnejšie chrániť životné a prírodné prostredie pred škodlivými vplyvmi, ktoré jeho činnosť vyvoláva. Za poľahčujúcu okolnosť odvolací orgán považuje skutočnosť, že účastník konania pri odstraňovaní invázií nepôvodných druhov spolupracuje so ŠOP SR a dôsledne sa staral nielen o pravý breh vodného toku,

na čo upozorňuje aj vo svojom odvolaní, ale odvolací orgán zohľadňuje aj skutočnosť, že viaceré záznamy z predchádzajúcich kontrol Inšpekcie preukazujú, že účastník konania dôsledne odstraňuje invázne nepôvodné druhy z pozemkov ktoré spravuje a pri odstraňovaní inváznych nepôvodných druhov zabezpečuje požadovanú starostlivosť o zverený majetok štátu.

Odvolací orgán sa preto stotožňuje s uloženou výškou pokuty a považuje ju za primeranú a dostatočnú a zodpovedajúcu zistenému protiprávnemu stavu a charakteru porušenia zákona. Prvostupňový správny orgán pri jej určení plne rešpektoval subjektívne práva účastníka konania a jeho práva na spravodlivý proces, nakoľko spoľahlivo zistil skutkový stav veci, postupoval v zmysle zásad riadneho zistenia materiálnej pravdy, keď svoje rozhodnutie založil na zhodnotení všetkých dôkazov jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach.

Podľa ustanovenia § 1 ods. 2 zákona o inváznych druhoch účelom tohto zákona je ustanoviť pravidlá pre prevenciu, zmiernenie a minimalizáciu nepriaznivých vplyvov introdukcie a šírenia inváznych nepôvodných druhov na biodiverzitu a súvisiace ekosystémové služby, ako aj na ľudské zdravie, bezpečnosť a na hospodárstvo. Účastník konania, ktorý si nebol vedomý porušenia § 3 ods. 2 zákona o inváznych druhoch, je významným štátnym podnikom, citelne sa podieľajúcim na tvorbe a ochrane životného prostredia a má byť a nepochybne aj chce byť príkladom a šíriteľom správnych postupov pri všetkých svojich činnostiach. A rovnako aj v prípade pochybenia, ktoré sa môže stať z akéhokoľvek dôvodu, je potrebné závažnosť tohto pochybenia vyjadriť aj formou primeranej výšky sankcie, ktorá je jedným z účinných nástrojov dôslednej všeobecnej prevencie podobných prípadov v Slovenskej republike, s cieľom zabrániť znečisťovaniu vodných tokov a súčasne prispieť k minimalizácii nepriaznivých vplyvov introdukcie a šírenia inváznych nepôvodných druhov na životné prostredie, ako aj na ľudské zdravie, bezpečnosť a na hospodárstvo.

Odvolací orgán uvádza, že sankcia za správny delikt má plniť funkciu výchovnú a preventívnu, a súčasne aj represívnu. Preto je žiaduce, aby bola citelná aj v majetkovej sfére páchatel'a správneho deliktu. Sankcia za správny delikt ako taká nie je sama o sebe účelom správneho trestania. Ukladaním správnych sankcií sa v podmienkach právneho štátu súčasne ako cieľ sleduje všeobecná a aj individuálna prevencia. Pokuta musí spĺňať nielen požiadavku represie, ale aj preventívny účel s prognózou budúceho pozitívneho správania dotknutého subjektu a má za cieľ pôsobiť výchovne na budúce konanie účastníka konania.

Odvolací orgán uvádza, že každý právny poriadok obsahuje zákonné ustanovenia, ktoré upravujú situácie v súvislosti s nedobrovoľným plnením povinností subjektu, ktoré mu vyplývajú zo zákonnej úpravy v príslušnej oblasti. Takýmto neplnením si zákonných povinností subjektu dochádza k protiprávnemu konaniu, a to z rôznych dôvodov, napr. z neznalosti svojich práv a povinností, nedbanlivostným alebo úmyselným porušením práv a právom chránených záujmov a preto v systéme verejnej správy má svoje opodstatnenie aj právna zodpovednosť fyzických alebo právnických osôb.

Na uloženie sankcie za správny delikt je postačujúce zavinenie z nedbanlivosti, ak zákon výslovne neustanoví, že sa vyžaduje úmyselné zavinenie. U právnických osôb sa zodpovednosť za správne delikty zakladá zásadne bez ohľadu na zavinenie. Cieľom vyvodzovania administratívno-právnej zodpovednosti je zabezpečiť bezporuchovú správu verejných vecí.

Správny orgán zabezpečuje zisťovanie skutkových okolností z úradnej povinnosti a postupuje v súlade so správnym poriadkom. Takéto protiprávne správanie subjektu podľa predpisov správneho práva spočíva v porušovaní zákonom chráneného verejného záujmu a jeho právnym dôsledkom je oslabenie ochrany verejného záujmu, a to v tomto prípade konkrétne ochrany životného prostredia. Nakoľko je daný správny delikt obsiahnutý v zákonnej úprave a je postihnutelný sankciou, zákonodarca počíta s určitou mierou nebezpečnosti konania a zákonnou úpravou sa mu snaží zamedziť. Na druhej strane zákon ukladá správnomu orgánu povinnosti na úseku ochrany životného prostredia, ktorými sa má zamedzovať takému konaniu, ktoré ohrozuje všeobecný záujem, konkrétne na úseku ochrany životného prostredia.

D) záver

Pre zabezpečenie splnenia účelu zákona o inváznych druhoch vzhľadom na vyššie uvedené dôvody a po dôkladnom preskúmaní napadnutého rozhodnutia o pokute a nariadení vykonať opatrenia na odstraňovanie inváznych

nepôvodných druhov, ako aj z hľadiska interpretačných pravidiel základných zásad, ktorými sa riadi celé správne konanie (§ 3 správneho poriadku) odvolací orgán rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie

Toto rozhodnutie je v inštančnom poradí konečné a podľa ustanovenia § 59 ods. 4 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov nie je možné sa proti nemu odvolať. Právoplatné rozhodnutie odvolacieho orgánu môže byť preskúmané súdom.

RNDr. Tatiana Horecká, PhD.
hlavná inšpektorka

Informatívna poznámka - tento dokument bol vytvorený elektronicky orgánom verejnej moci

IČO: 00156906

Doručuje sa

Slovenský vodohospodársky podnik, š.p., Radničné námestie 8, 96901 Banská Štiavnica, Slovenská republika

Na vedomie

Právoplatné rozhodnutie sa doručuje:

Ministerstvo životného prostredia SR, sekcia ochrany prírody, biodiverzity a krajiny, odbor ochrany biodiverzity a krajiny, Námestie L. Štúra 1, 812 35 Bratislava, Slovenská republika

Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Bratislava, Jeséniova 17, 831 01 Bratislava